

STAVBA SKLADBY

Části skladby - písničky

- předehra (intro) - instrumentální úvod do skladby
- sloka (verse) - myšlenkový celek, rýmovaný, dějově posouvá skladbu
- refrén (chorus) - opakovaná část v písni, bývá chytlavý, zapamatovatelný
- mezihra - instrumentální část mezi jednotlivými částmi
- přechod (bridge) - část, která se odlišuje od sloky i refrénu, často i harmonicky
- sólo (solo) - instrumentální předvedení nástroje, který je v tu chvíli hlavní
- dohra - instrumentální ukončení skladby

- vyhrávka - doplňování prázdných prostorů např. na konci fráze
- podehrávka - melodická linka pod zpěvem, aby nezněly jen plochy
- modulace - změna tóniny do jiné, vytvoříme gradaci

Hudební žánry a jejich specifikace

- **POP** - písně se snaží být hitem, komerčním úspěchem a jejich cílem je zaujmout co největší počet posluchačů, často mají jednoduchou zpívanou melodii a hodně chytlavý zapamatovatelný refrén. Píseň nebývá na poslech složitá, struktura bývá neměnná, odhadnutelná, moderní doprovod (využití elektronických i akustických nástrojů). Podle použitých rytmů a nástrojů můžeme pop rozdělit na další podžánry:
 - pop (Whitney Houston, Celine Dion)
 - pop/R&B/soul (Michael Jackson)
 - pop/country (Taylor Swift)
 - pop/dance/disko (Madonna)
 - pop/swing (Frank Sinatra)
 - u nás: Ewa Farna, Lucie Bílá, Karel Gott...

- **ROCK** - písně doprovázeny nejčastěji elektrickou kytarou, baskytarou, bicími a případně klávesy. Písně mají často zapamatovatelný kytarový riff a hlavní zpěvák či zpěvačka mají výrazný hlas, refrény velmi chytlavé, často méněslovné, ale hodně se opakující. Základním kamenem je rock and roll (Elvis Presley), postupem času vzniklo mnoho různých druhů rocku:
 - britská invaze (The Beatless, The Rolling Stones)
 - pop rock (Elton John)
 - blues rock (Eric Clapton)
 - folk rock (Joan Baez, Bob Dylan)
 - punk rock (Sex pistols)
 - psychedelický rock (Pink Floyd, Jimi Hendrix)
 - hard rock (Queen, AC/DC)
 - heavy metal (Deep Purple, Kiss, Scorpions, Led Zeppelin)
 - u nás: Lucie, Kabát, Arakain, Tři sestry...

- **METAL** - kořeny má v hardrockových skupinách, existuje mnoho odnoží tohoto žánru, všechny mají společný zkreslený nabuštěný zvuk kytar, kytarové motivy - riffy, jasně znějící basu a úderné tempo bicích. Vokály mají tvrdý styl, v textech se často klade důraz na odpor křesťanství.
 - black metal (Black Sabbath)
 - trash metal (Metallica)
 - death metal (Napalm Death)
 - power metal (Helloween, Nightwish)
 - Gothic metal, doom metal
 - u nás: Gaia Mesiah, Dymytry, Citron,
- **ELEKTRONICKÁ HUDBA** - hudba s elektronickými prvky, zvuky často nahrávané elektronickými zařízeními, tvořena softwarem v počítači. žánrově může obsahovat styly pomalé (chill-out) i taneční (dance, techno) až populární hudbu. Typické jsou zvukové pochy, opakující se motivy a vrstvení motivů na sebe. Skladby jsou dlouhé, do rádií se často musí zkracovat. Mezi interprety patří DJové.
- **JAZZ** - hudební styl plný improvizace, odpovídaček, synkop (houpavých skupin tónů), složité harmonie. Jazzová hudba je spojená s mnohačlennými skupinami, big bandů a swingovými kapelami. Mezi typické nástroje patří piano, kontrabas, saxofon z bicích především virbl. V jazzu je zásadní improvizace (hráči hrají sóla na základě odpovědi jiného hráče). Zpěv bývá intonačně náročný, často se vyskytuje i sólo pěvecké pomocí různých sketovacích hlásek (va, du, ba, šu..). Mezi nejslavnější interprety patří např. Louise Armstrong, Chick Corea, Glenn Miller, Ella Fitzgerald nebo Diana Krall.
 - u nás např. Jaroslav Ježek, Dan Bárta, Jana Věbrová, Marta Kloučková...
- **COUNTRY A BLUEGRASS** - americký hudební styl, převládají akustické nástroje a vícehlasé vokály. Mezi typické nástroje patří akustická kytara, housle, mandolína, banjo, kontrabas, případně steel kytara nebo harmonika. Texty vychází z životních příběhů, často se zpívá o lásce šťastné i nešťastné. Mezi interprety patří např. Willie Nelson, Dolly Parton, Alan Jackson, Garth Brooks, Taylor Swift.
 - u nás: Michal Tučný, Věra Martinová, Petr Kocman, kapela Cop, Druhá Tráva, Poutníci...
- **LIDOVÁ HUDBA** - folklor
- **FOLK** - jde především o sdělení, akustická hudba

Aranžé skladby

- před zpracováním si musíme upřesnit žánr
- pokud je skladba určená k tanci, tak se musíme řídit charakteristickými rysy tance
- příklad některých tanců: waltz, tango, cha-cha, polka, čardáš, country tanec...
- správně zvolit gradaci skladby (druh a hustotu doprovodu, místo pro sólo, případně umístění sboru nebo jiných vokálů, modulace...)
- **nejlepší je poslouchat** a rozebírat různé skladby různých žánrů a inspirovat se

White Dove - Scorpions

A place without a name
Under a burning sky
There's no milk and honey here
In the land of God

Someone holds a sign
It says we are human, too
And while the sun goes down
The world goes by

White dove
Fly with the wind
Take our hope under your wings
For the world to know
That hope will not die
Where the children cry

Waves, big like a house
They're stranded on a piece of wood
To leave it all behind
To start again

But instead of a new life
All they find is a door that's closed
And they keep looking for
A place called hope

White dove
Fly with the wind
Take our hope under your wings
For the world to know
That hope will not die
Where the children cry

Na na

Can anyone tell me why (can anyone tell me why)
The children of the world (the children of the world)
Have to pay the price (pay another price)

solo

And now your telling me
You've seen it all before
I know that's right but still
It breaks my heart

Well, the golden lamb we sent
Makes us feel better now
But you know it's just a drop
In a sea of tears

White dove
Fly with the wind
Take our hope under your wings
For the world to know
That hope will not die
Where the children cry

White dove
Fly with the wind
Take our hope under your wings
For the world to know
That hope will not die
Where the children cry

Na na ...

Vybrané ukázky - aranže skladby "Happy Birthday"

- podle žánru

country	funky
bluegrass	reggae
gypsyswing	pop/soul
punk	flamenco
metal	india style
deathcore	disco
jazz	techno
- podle sólového nástroje
 - marimba
 - kytara klasická - napříč obdobími
 - kytara elektrická - telecaster
 - ragtime piano
 - beatbox
 - příčná flétna
- podle složení kapely/souboru
 - big band
 - klasický orchester
 - gospel sbor
 - a cappella
- podle konkrétního tance
 - bolero
 - cha-cha
 - tango
 - salza
 - polka
- podle interpreta
 - Whitney Houston
 - L.Armstrong style
 - The Beatless style
 - Mimoni style